

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214219
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119214219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci žalobcu: I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom v P., Y. M. XX-XXX, S. M., zastúpeného: Mgr. Marcelom Fandákom, LL.M., so sídlom Zvonárska 8, Košice, proti žalovanému: H. T. J., I., so sídlom U. XX, XXX XX W., O.: XX XXX XXX, zastúpenému Škubla & Partneri s.r.o., so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, IČO: 36 861 154, o zaplatenie 350.000,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaniach strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C 41/2019-140 zo dňa 05.05.2021 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I., II. a III..
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí rozhodoval o nároku žalobcu na náhradu škody vo výške 350.000,- Eur s príslušenstvom, pričom vo veci rozhodol takto:

„I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi 175.000,00 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 29.06.2009 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Nárok na náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

IV. Nárok na náhradu trov štátu n e p r i z n á v a .“

2. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že strany sporu uzavreli zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb s predmetom zriadenia rastového osobného účtu. Súčasťou zmluvy bol aj podpisový vzor s podpisom majiteľa účtu a disponenta. Na základe predloženého príkazu na úhradu žalovaná z účtu žalobcu odpísala sumu 345.000,- Eur a previedla na iný účet a zároveň z účtu žalobcu bol uskutočnený výber v hotovosti vo výške 5.000,- Eur. Žalobca vyzval žalovanú na náhradu škody s poukazom na skutočnosť, že predmetné príkazy boli realizované bez jeho vedomia. Z vykonaných znaleckých posudkov bolo preukázané, že príkaz na úhradu a výberový lístok nebol vyhotovený žalobcom, ale odlišnou osobou a tieto podpisy neboli podpismi žalobcu napriek ich podobe. Bolo teda preukázané, že finančné prostriedky z účtu žalobcu boli konaním žalovanej odpísané na základe falošných listín a na základe konania osoby, ktorá bola spoludisponentom s účtom žalobcu, ktorého určil samotný žalobca. Žalovaná sa operatívne neskontovala so žalobcom za účelom

overenia pravosti prevodných príkazov z dôvodu, že tento neposkytol žalovanej svoje kontaktné údaje pre prípad operatívneho spojenia.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle § 382 a § 384 Obchodného zákonníka ako aj v zmysle ustanovenia § 376 Obchodného zákonníka, pričom súd prvej inštancie poukázal aj na záväzný právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v konaní o dovolaní vo veci zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že bol to žalobca, ktorý si za spoludisponenta s jeho finančnými prostriedkami na účte zvolil osobu, ktorá následne sfaľovala jeho podpis a ktorej bola suma vyplatená, pričom už len táto skutočnosť svedčí o jeho spoluzodpovednosti za škodu spôsobenú na jeho majetku. Je zrejmé, že sám žalobca porušil preventívnu povinnosť, keď navrhol tento riskantný spôsob vyplnenia príkazov na úhradu cudzou osobou a zároveň neposkytol telefonický či iný kontakt pre prípadnú potrebu zabrániť neoprávneným výberom z jeho účtu. Týmto porušil prevenčnú povinnosť predpokladanú Obchodným zákonníka, a preto spoluzodpovedá za škodu, ktorá vznikla na jeho majetku výberom finančných prostriedkov na základe sfaľovaných príkazov.

5. V zmysle § 374 Obchodného zákonníka si strany mohli v zmluve vymedziť okolnosti vylučujúce zodpovednosť, pokiaľ sa tak však nestalo neprichádza do úvahy úplné vylúčenie zodpovednosti žalovanej banky. Žalovaná bola povinná v čase uzavretia zmluvy o bežnom účte tiež predvídať možnosť potencionálneho predloženia sfaľovaného príkazu na úhradu, či výberového lístka, aj keď nemala povinnosť overovať znaleckým postupom pravosť podpisu príkazcu. Rovnako žalovanou prijaté opatrenia smerujúce k predchádzaniu vzniku škody predložením falšovaného príkazu, ktorý bol doručený formou poštovej zásielky neboli dostatočné, a preto nie je možné úplne vylúčiť zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú na majetku žalobcu.

6. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie určil mieru zodpovednosti za škodu spôsobenú na majetku žalobcu predložením sfaľovaného príkazu na úhradu a výberového lístku u každej zo sporových strán v rozsahu 50%.

7. Preto súd žalobe vyhovel v rozsahu 1/2 a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 175.000,- Eur s príslušným úrokom z omeškania vychádzajúc z Nariadenia vlády č. 87/95 Z.z., pričom žalovaná sa dostala do omeškania doručením podania žalobcu zo dňa 15.06.2009.

8. Súd prvej inštancie považoval za irelevantné tvrdenia žalovanej o vplyve hospodárskej kauzy na výšku škody, nakoľko nebola preukázaná spoluúčasť žalobcu na obchodnej operácii, na ktorú poukazovali.

9. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle zásady úspechu tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal v zmysle § 255 ods. 2 CSP.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie žalovanej, a to proti výroku I. a výroku III. rozsudku s poukazom na ustanovenie § 365 ods.1. písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP.

11. Žalovaná namietla nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalobca má postavenie spotrebiteľa, pričom poukázala na skutočnosť, že žalobca vo svojej výpovedi tvrdil, že predmetný účet na J. otváral z dôvodu, aby mohol podnikat' na území J. S. a zároveň na základe potvrdenia banky mal preukazovať svoju solventnosť vychádzajúc z výšky účtu peňažných prostriedkov na jeho účte. Z týchto dôvodov nemožno hovoriť o tom, že by žalobca nekonal v rámci svojej obchodnej činnosti. Tento záver súdu prvej inštancie má dopad na to, že súd neaplikoval na tento zmluvný vzťah všeobecné obchodné podmienky, a to ani časť, ktorá sa týkala vylúčenia zodpovednosti žalovanej za falošný prevodný príkaz. Pokiaľ Najvyšší súd zrušil pôvodný rozsudok súdu, týmto otvoril priestor pre to, aby súd prvej inštancie znovu posúdil návrh žalobcu, no súd prvej inštancie už nezopakoval dokazovanie, ktoré v pôvodnom konaní vykonal, čím znemožnil žalovanej, aby uskutočňoval svoje procesné práva, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

12. Žalovaná namietla, že vo veci boli navrhnuté dôkazy, a to listinné dôkazy ako aj výpisy z registra trestov osôb, ktoré mali byť zapojené do obchodu, pričom súd prvej inštancie tieto dôkazy nevykonal a zároveň v odôvodnení rozsudku nevyvetlil svoj postup. Tieto dôkazy sú kľúčovými pre posúdenie a

zistenie skutkového stavu a týmto postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň je rozsudok súdu nepreskúmateľný a arbitrárny a nesprávne právne posúdenie spočíva v určení miery zodpovednosti žalovaného za škodu v rozsahu 50%. Rovnako tak je rozsudok súdu prvej inštancie vzájomne protirečivý, nakoľko súd na jednej strane považuje za právne bezvýznamné tvrdenie o vplyve tzv. hospodárskej kauzy pre účely zodpovednosti za škodu, no na druhej strane súd túto otázku rieši pokiaľ hodnotí osobu spoludisponenta, ktorého si zvolil žalobca. Aj týmto spôsobom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces u žalovaného. Súd prvej inštancie nebral do úvahy názor Najvyššieho súdu, ktorý poukázal na to, že vo veci ObdoV 59/2001 sa riešila otázka, ktorej skutkové okolnosti sa významne odlišujú od prejednávanej veci, čo aj aplikoval dovolací súd. Napriek tomu však súd prvej inštancie naďalej vychádza z predmetného rozhodnutia, ktoré je však v predmete veci neaplikovateľné.

13. Žalovaná namietla, že súd neriešil otázku naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu a to, či škoda skutočne vznikla. Okolnosti prípadu, kedy samotný žalobca so spoludisponentom navštevoval pobočku žalovanej nenavodzovali podozrenie z podvodného konania, a preto nebolo možné od žalovanej spravodlivo požadovať, aby pristúpil k opatreniam, ku ktorým by pristúpil pokiaľ by k takémuto podozreniu došlo. Žalovanej boli predložené pravé doklady totožnosti ako aj príkazy na úhradu a výber, na ktorých podpisy sa vizuálne zhodovali s podpismi žalobcu, čo bolo preukázané aj znaleckými konaniami, preto pomer rozdelenia miery zodpovednosti za škodu medzi žalobcu a žalovanú v rozsahu 50% je nespravodlivý, pričom aj súd prvej inštancie sa primárne vo väčšom rozsahu venuje porušeniu preventívnej povinnosti zo strany žalobcu, ktorý ľahkovážne vybral jemu neznámu osobu za spoludisponenta s účtom. Súd teda nesprávne vyhodnotil pomer zodpovednosti sporových strán za situáciu, kedy žalovaná má vytýkané nepomerne menej ako žalobca, pričom nebola zohľadnená skutočnosť, že príkaz aj prevodný lístok s úplne zhodným podpisom bol predložený na to oprávnenou osobou. Zároveň žalovaná nesúhlasila so záverom, že nebolo vylúčené predloženie falošného príkazu, nakoľko vo všeobecných obchodných podmienkach bolo dohodnuté, že ak dôjde ku škode chybným dispozičným úkonom, ktorý zaviniel klient, banka za túto nezodpovedá. Z týchto dôvodov žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie aj zo strany žalobcu, a to proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania. Žalobca odôvodnil podané odvolanie ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. d/, h/ a f/ CSP.

15. V odôvodnení odvolania žalobca namietol nesprávnu aplikáciu prejednávanej zásady v rozsahu pravidla, podľa ktorého je sporová strana povinná preukázať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá. Žalobca namietol, že na ňom neležalo bremeno preukázania toho, že neporušil svoje prevenčné povinnosti ako to bolo konštatované tým, že si vybral rizikového obchodného partnera a že neposkytol na seba žiadny kontakt. Vo vzťahu k odmietnutiu poskytnutia telefonického kontaktu, tak tento záver nemohol byť vyvrátený výpoveďou svedkyne, a to pracovníčky žalovanej, nakoľko takýto záver z jej výpovede nevyplýval a pri uplatnení sporovej prejednávanej zásady možno dospieť k jedinému záveru, že nebolo preukázané to, že by žalobca odmietol pri uzatváraní zmluvy uviesť telefonický kontakt na seba za účelom ochrany jeho vkladu. K tomuto záveru dospel už aj odvolací súd v predošlom svojom rozhodnutí. Pokiaľ sa týka zodpovednosti za výber obchodného partnera, a to spoludisponenta, nebolo z vykonaného dokazovania preukázané, že bežne obozretná osoba by túto osobu pokladala za rizikovú alebo nedôveryhodnú, pričom žalobca vo svojej výpovedi dostatočne objasnil celý priebeh jeho vzťahu so spoludisponentom ako aj svoju obvyklú obozretnosť, ktorú zachoval. Rovnako tak nie je správny záver súdu prvej inštancie o tom, že súd prvej inštancie je viazaný záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Napriek doplnenému dokazovaniu súd prvej inštancie prebral závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom skutkový stav nepreukázal, že by žalobca zanedbal svoju prevenčnú povinnosť a z vykonaného dokazovania naopak vyplynulo, že práve spoludisponent využil sofistikované metódy pri páchaní trestnej činnosti. Samotný žalobca mal za to, že pri disponovaní s finančnými prostriedkami na účte musí byť on prítomný v banke, čo bola najvyššia miera obozretnosti, a to, že žalovaná konala v jazyku, ktorému žalobca nerozumel nemôže byť hodnotené na jeho ťarchu. Súd prvej inštancie nesprávne aplikoval zásadu ochrany slabšej strany, ktorou bol v tomto prípade žalobca a kedy je nutné prijať výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Pokiaľ teda žalobca so spoludisponentom podpísali podpisový vzor s kódom „D“, pri ktorom je uvedené, že ide o spôsob disponovania oboch spoločne, avšak podľa písmena „š“ osoby uvedené v podpisovom vzore sú oprávnené predkladať a preberať písomnosti v banke, a to každá samostatne, pri aplikácii výkladu

v prospech spotrebiteľa by predloženie prevodného príkazu len jedným spoludisponentom s podpismi oboch malo byť podmienené úradným overením podpisu neprítomného spoludisponenta. Týmto by došlo k eliminácii akéhokoľvek rizika predkladania falšovaných príkazov. Rovnako tak sú nepodložené závery súdu prvej inštancie, že žalobca banke neposkytol súčinnosť pre účel overenia príkazu na úhradu predložením telefónneho čísla či iného kontaktu, kde by ho bolo možné operatívne zastihnúť, nakoľko nebolo preukázané, že žalovaná toto od žalobcu žiadala. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca označil spoludisponenta za dôveryhodnú osobu oprávnenú predkladať prevodné príkazy bez jeho prítomnosti, takéto dojednanie je pre žalobcu nezrozumiteľné vzhľadom na to, že bolo napísané v jazyku, ktorému žalobca nerozumie, a preto ho toto nezaväzuje. To, že žalobca je v postavení slabšej strany sporu značí, že nemožno od neho požadovať, aby si o každom svojom postupe zabezpečil dôkazný prostriedok a v tomto kontexte potom bol žalobca zaťažený neúmerným dôkazným bremenom. Z týchto dôvodov žalobca žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a vyhovel žalobe v celom rozsahu a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

16. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že žalobca napriek formálnej citácii odvolacích dôvodov neidentifikuje naplnenie odvolacích dôvodov a uvádza to, s čím nesúhlasí v rozsudku súdu prvej inštancie, teda jeho odvolanie je nekonkrétne a nešpecifické. Z týchto dôvodov navrhla, aby odvolací súd odvolanie odmietol. Žalovaná uviedla, že žalobca nemá postavenie spotrebiteľa a dôvody, na ktoré poukazuje v odvolaní nič nemenia na závere, že sa jedná o osobu, ktorá nie je spotrebiteľom. Zároveň sa žalobca pokúša vytvoriť realitu, ktorá nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a skutkovom stave, podľa ktorého bol výber jeho spoludisponenta v poriadku, hoci práve tento krok bol hlavnou príčinou vzniku sporu. Zároveň nie je pravdou, že žalobca je neskúsenou osobou a podpísal zmluvu v jazyku, ktorému nerozumie, je to však obchodník, ktorý pri podpise cudzojazyčných zmlúv využíva odbornú pomoc, pričom v tomto prípade tak neurobil, hlavne z dôvodu, že sa spoľahol na svojho poradcu spoludisponenta, ktorý bol prítomný pri uzavretí zmluvy. Pokiaľ nevyužil žalobca pomoc kvalifikovaného právnik, nemôže takýto argument obstáť. Rovnako ako aj ďalšie závery žalobcu ohľadom spoľahlivosti preverenia jeho obchodného partnera sú absurdné, pričom to, že jeho spoludisponent býval v drahých hoteloch, používal drahé autá a mal drahé oblečenie neznamena, že jedná sa o sofistikovanú metódu, naopak ide o najjednoduchšiu metódu a mohli priviesť žalobcu k záveru, že jedná sa o osobu, ktorá má príjem z nelegálnych zdrojov. Rovnako tak žalovaná namietla výklad predložený žalobcom, kedy ak je prevodný príkaz predložený len jedným spoludisponentom s podpismi oboch, malo by byť predložené aj úradné overenie podpisu spoludisponenta, ktorý nie je prítomný pri predložení výberového lístku. Ani pri akomkoľvek výklade v prospech spotrebiteľa nemožno dospieť k záveru, že takýto výklad je prijateľný. Pokiaľ by bolo nutné úradne overovať akýkoľvek podpis osoby, ktorá nie je prítomná v banke, potom by vzorový podpis bol zbytočným a takýto nápad by bol v praxi nerealizovateľný, pričom ide o hypotetický pokus tzv. analógie legis v prospech spotrebiteľa. Žalobca však nebol v postavení spotrebiteľa, preto nemožno prisvedčiť týmto tvrdeniam. Pokiaľ sa žalobca v odvolaní venuje tomu, že žalovaná netelefonovala žalobcovi, tak v takomto prípade žalobca opomína, že prevod a výber by sa nezrealizoval pokiaľ by žalobca neustanovil ako spoludisponenta osobu, ktorá sa legitimovala v pobočke žalovanej a ktorý spôsobil prevod a výber finančných prostriedkov. Žalovaná správne overila totožnosť spoludisponenta, rovnako správne overila pravosť podpisu žalobcu, nakoľko aj znalci uviedli, že podpisy boli veľmi podobné, a preto je nespravodlivý rozsudok pokiaľ je zaviazaná na náhradu škody, ktorú spôsobil svojou nepozornosťou a neobzretnosťou práve žalobca.

17. Ďalšie podania strán sporu v odvolacom konaní neboli predložené napriek výzvam súdu prvej inštancie.

18. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolania strán sporu nie sú dôvodné.

19. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

20. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

21. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) .

22. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

23. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces /§ 365 ods.1 písm. b) CSP/ odvolací súd uvádza, že dôvodnosť tejto námietky nebola zo spisu zistená.

24. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza , že podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná formálne vytýka súdu prvej inštancie to, že nezopakoval dokazovanie v celom rozsahu, čím jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Nepochybné je, že súd prvej inštancie po vykonaní vyčerpávajúceho dokazovania nariadil pojednávanie, na ktorom sa zúčastnil právny zástupca žalovanej, ktorý mal možnosť sa vyjadriť k veci aj v čase po zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie dovolacím súdom a ako vyplýva z obsahu zápisnice zo dňa 30.11.2020 a zo dňa 07.04.2021. Žalovaná nenamietala skutočnosť, že by sa nemohla vyjadriť k obsahu už vykonaného dokazovania. To, že pôvodne sa prvoinštančné konanie viedlo pod sp.zn. 29C 131/2010 a následne po zrušení veci dovolacím súdom bola konaniu pridelená nová spisová značka neznamená, že sa jedná o nové konanie vo veci. Súd po zrušení veci dovolacím súdom naďalej pokračoval v pôvodnom konaní rozhodujúc o žalobe zo dňa 22.09.2009, no už pod novou spisovou značkou. Z uvedeného dôvodu námietka porušenia práva na spravodlivý proces je nedôvodná.

25. Rovnako namietaný odvolací dôvod , že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci /§ 365 ods.1 písm. d) CSP/ odvolací súd zo spisu nezistil, pričom odvolateľka na žiadnu konkrétnu vadu ani nepoukazovala. Tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

26. Namietané pochybenie podľa § 365 ods.1 písm. e) CSP nebolo v odvolaní konkretizované tým, aké závery použiteľné v prospech žalovanej by mali vyplývať z navrhovaných dôkazov. Táto skutočnosť je relevantnou pre posúdenie takého návrhu, preto nevykonanie dôkazu súdom prvej inštancie nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces.

27. Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 CSP), nie účastníkov konania. Ak teda súd prvej inštancie odmietol vykonať navrhnuté dôkazy s odôvodnením, uvedeným v rozsudku konal v rámci svojej právomoci.

28. V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd jednou so všeobecných záruk spravodlivého prejednaní veci pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Táto zásada zabezpečuje, aby v súdnom konaní mali jeho účastníci rovnaké postavenie. „Rovnosť zbraní“ spočívajúca v rovnakom postavení účastníkov súdneho konania sa prejavuje v procesnoprávnom postavení účastníkov konania, v spôsobe a rozsahu dokazovania a v iných oblastiach spojených so súdnym uplatňovaním práva. Zachovanie „rovnosti zbraní“ z pohľadu spôsobu a rozsahu vykonávaného dokazovania sa týka aj oprávnenia účastníkov konania navrhovať dôkazy. Možnosť navrhovania dôkazov je spojená s princípom dôkazného bremena, ktorého úspešnosť sa v súdnom spore viaže na schopnosť predložiť adekvátne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Výber dôkazných prostriedkov je na vôli účastníka konania, no o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané a ktoré nie, rozhoduje súd podľa svojej voľnej úvahy. Obsahom záruky na spravodlivý súdny proces z pohľadu oprávnenia navrhovať dôkazy je limitovanie tejto voľnej úvahy súdu. Týmto limitom je požiadavka, aby nevykonanie navrhnutých dôkazov alebo vykonanie iných dôkazov nepostavilo účastníka konania do jasne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s jeho odporcom v súdnom spore (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Feldbrugge c. Holandsko z roku 1986). V súvislosti s rozhodnutím súdu, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ktoré nie, to teda znamená, že účastník konania nesmie byť týmto rozhodnutím znevýhodnený oproti druhému účastníkovi. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky nevykonanie účastníkom navrhnutého dôkazu môže byť porušením základného práva na spravodlivé súdne konanie dokonca aj bez priamej spojitosti s porušením zásady „rovnosti zbraní“. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze z 26. januára 2010 sp. zn. III. ÚS 332/09 vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ak tento mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, je porušením práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Nakoľko skutkový stav bol pre rozhodnutie vo veci ustálený ako dôvodný je nepochybne nutné zhodnotiť postup súdu prvej inštancie, keď zamietol návrh na doplnenie dokazovania. Doplnenie dokazovania zabezpečením odpisu z registra trestov spoludisponenta jeho výsluchom ako aj výsluchom ostatných osôb, ktoré mali byť zapojené do obchodu medzinárodného charakteru, ktorý mal byť dôvodom pre otvorenie účtu žalobcu aj podľa názoru odvolacieho súdu sú návrhy, ktoré nesúvisia s podstatou prejednávanej veci a podľa názoru odvolacieho súdu sa jedná o obštrukčné návrhy, ktoré nie sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že z účtu žalobcu, ktorý bol vedený žalovanou, došlo na základe falšovaných príkazov k výberu finančných prostriedkov, pričom následné špekulácie žalovanej a hypotetické možnosti toho, že žalobca opätovne obdržal tieto finančné prostriedky neboli v konaní preukázané, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalovanú. Navrhovaním výsluchu osôb, ktoré mali byť zapojené do tohto obchodu, ktorý ani nebol preukázaný v konaní, či sa realizoval alebo nie, nemohlo dôjsť k zmene ustáleného skutkového stavu postačujúceho pre rozhodnutie vo veci. Z uvedeného dôvodu bolo aj v súlade so zásadou hospodárnosti konania, aby súd prvej inštancie nevykonal tieto dôkazy ako nadbytočné.

29. Rozhodujúcou skutočnosťou v prejednávanej veci je to, že finančné prostriedky z účtu žalobcu boli vybrané na základe falošného príkazu, ktorý nerealizoval žalobca ako vlastník peňažných prostriedkov na účte.

30. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnosťami. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP(Dôkazy súd

hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

31. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

32. K námietke o nesprávnom právnom posúdení § 365 ods.1 písm. h) CSP odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

33. Pokiaľ sa týka závažnosti názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorú v podstate obe sporové strany napádajú, a to výkladom, ktorý je priaznivejší pre každú z nich, odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatuje, že dovolací súd v bodoch 14 a 15 svojho odôvodnenia nepochybne vyslovil svoj záväzný právny názor o porušení preventívnych povinností žalobcu vo vzťahu k určeniu rizikovej osoby za spoludisponenta jeho účtu ako aj neposkytnutie kontaktu pre prípadnú potrebu urgentného spojenia. Rovnako tak Najvyšší súd uviedol, že neprichádza do úvahy zbavenie sa zodpovednosti žalovanej vo forme úplného vylúčenia jej zodpovednosti. Správne preto súd prvej inštancie pristúpil k vyhodnoteniu pomeru zodpovednosti strán sporu za výber finančných prostriedkov z účtu žalobcu na základe falošného príkazu, pričom dospel k záveru, že zodpovednosť oboch strán je v zásade rovnaká, a preto vyhovel žalobe v rozsahu 50%. Odvolací súd sa plne stotožňuje s týmto jeho záverom a dodáva, že tento pomer zodpovedá spravodlivému usporiadaniu veci, nakoľko pokiaľ by žalobca neustanovil za spoludisponenta osobu, ktorú v podstate poznal len krátko a na základe vonkajších znakov túto osobu vyhodnotil ako zodpovednú, čo možno charakterizovať až ako detinské konanie z jeho strany, nebolo by došlo ku škode na jeho majetku. Rovnako tak v zmysle záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je vylúčené úplné vylúčenie zodpovednosti žalovanej za takéto konanie, preto je odôvodnený záver súdu prvej inštancie o rovnakom podiele zavinenia oboch strán sporu na tejto kauze. V tomto smere odvolací súd dospel k názoru, že od bankovej inštitúcie, ktorá podniká profesionálne na finančnom trhu a nakladá s prostriedkami svojich klientov možno spravodlivo očakávať maximálne možnú mieru opatrnosti tak, aby prostriedky klientov neboli im podvodnou formou odcudzené, ako sa tak stalo v tomto prípade. Nepochybne v tejto veci ochranný mechanizmus žalovanej zlyhal, preto je miera jej zavinenia určená primerane.

34. Pokiaľ sa týka skutočnosti, či predmetný vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským a či teda možno klásť zvýšené nároky na žalovanú ako profesionálneho poskytovateľa bankových služieb, je nepochybné, že jedná sa o vzťah spotrebiteľský. Žalovaná poskytuje bankové služby na základe licencie a žalobca využíval tieto bankové služby v rámci svojho podnikania, no v danej veci je relevantnou skutočnosťou to, že žalobca nepodnikal v oblasti poskytovania bankových služieb. To, že podnikal v inej sfére, k čomu nevyhnutne potreboval poskytnutie bankových služieb, nemôže podporiť záver, že v tomto

vzťahu by nebol spotrebiteľom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na početné rozhodnutia súdov Európskej únie vo vzťahu k definícii spotrebiteľa aj pri poskytovaní bankových služieb pokiaľ je klientom podnikateľ podnikajúci v rôznych sférach obchodného života.

35. Súdny dvor Európskej únie rozsudkom z 03.09.2015 vo veci C-110/14 Costea proti SC Volksbank Romania SA judikoval, že pojem spotrebiteľ v zmysle európskeho práva sa vzťahuje aj na fyzickú osobu, ktorá vykonáva povolanie advokáta, kedy Súdny dvor zdôraznil, že pojem spotrebiteľ má objektívnu povahu a nezávisí od konkrétnych vedomostí, ktoré môže dotknutá osoba mať alebo od informácií, ktoré táto osoba skutočne má k dispozícii. Vnútroštátny súd musí zohľadniť okolnosti prejednávanej veci a povahu služby, ktoré sú predmetom posudzovanej zmluvy.

36. Z týchto dôvodov sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor.

37. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Aj Ústavný súd SR vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že strana sporu sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Odvolacou námietkou bolo, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného SR totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (vid. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07).²⁰ Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu žalobcu zamietol. Preto neobstojí odvolacia námietka nedostatočnej odôvodnenosti a nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

38. Rovnako námietka arbitrárnosti nebola dôvodná. Z judikatúry vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy SR.

39. Podľa slovníka cudzích slov „arbitrážny“ (franc.) znamená „ľubovoľný, javiaci sa ako ľubovoľný, bez rozumnej opory, závislý len na individuálnom rozhodnutí, ako sa človeku chce, nie na všeobecne platných dôvodoch“.

40. Synonymom slova „arbitrážny“ je slovo „svojvoľný“. Podľa judikatúry Ústavného súdu SR, arbitrážne rozhodnutie všeobecného súdu znamená, najmä

- extrémny nesúlad právnych záverov s vykonaným dokazovaním skutkovými a právnymi zisteniami,
- interpretácia, ktorá je v extrémnom nesúlade s obsahom právnej praxe (odklon od ustálenej judikatúry), bez toho, aby boli dostatočne odôvodnené dôvody, na základe ktorých súd odmietol stabilizovanú výkladovú prax,
- nerešpektovanie kogentnej normy, interpretácia, ktorá je v extrémnom rozpore s prioritami spravodlivosti (predpojatý formalizmus),
- hodnotenie dôkazov vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej novej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové základy.

41. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol relevantné dôvody svojho rozhodnutia. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

42. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrážnosti rozhodnutia súdu (porovnaj napr. I. ÚS 188/06).

43. Vecne správne rozhodnutie v merite zodpovedá aj výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd potvrdil.

44. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, kedy ani jednej zo strán sporu neboli priznané trovy odvolacieho konania, nakoľko ani jedna zo strán sporu nebola v odvolacom konaní úspešná.

45. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).